

ชาลี ศิลปรัศมี. “ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติดและลูกเสือวัฒนธรรม” นครศรีธรรมราช.
ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 40-48.

ศิลปวัฒนธรรม

ศิลปวัฒนธรรม จารึกประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติด และลูกเสือวัฒนธรรม

ชาลี ศิลปรัศมี

นสพ.ไทยรัฐ ฉบับวันที่ ๒๒ ตุลาคม ตีพิมพ์ว่า ว่าที่อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ปี ๒๕๕๘ จะจัดให้มีลูกเสือวัฒนธรรม ผู้เขียนเป็นเดือดเป็นแค้นขึ้นมาทันที เพราะผู้เขียนเป็นทั้งผู้เชี่ยวชาญลูกเสือ และประธานสภาวัฒนธรรม ระดับอำเภอและระดับจังหวัดในตำแหน่งรองประธาน จึงรู้เช่นเห็นชาติดีทั้ง ๒ อาชีพนี้ว่า มันคนละฝั่งฟ้ากันเลยทีเดียวและได้คิดทันทีว่า ผู้บริหารระดับชาติส่วนมากไม่รู้ ไม่เข้าใจ ไม่สามารถอธิบายได้ และไม่สามารถปฏิบัติได้ในเรื่องลูกเสือจึงมักจะมโนนโยบายให้ลูกเสือเป็นฐานในการบริหารงานของตนนี่คือที่มาของบทความนี้

กำเนิดลูกเสือโลก

ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ นายพลตรีทหารบกอังกฤษฝึกหัดเด็กชาย ๒๑ คน ที่เกาะบราวน์ซีได้ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๐ ให้เป็นลูกเสือจากแรงบันดาลใจที่ใช้เด็กชาย ช่วยรบ ณ เมืองมาฟอดิง แอฟริกาจนชนะข้าศึก โดยการเขียนงานวิจัยลูกเสือครั้งนี้ ชื่อ The Scouting for boys ทำให้กิจการแพร่หลายไปอเมริกา อิตาลี ไทย และต่อเนื่องไปทั่วประเทศ ทุกประเทศในเครือจักรภพอังกฤษกิจการลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมสากลสำหรับเยาวชนชาย หญิง ตั้งแต่ ๖-๒๕ ปี

ลอร์ด เบเดน โพเอลล์

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระผู้ทรงสถาปนากิจการลูกเสือไทย

ชาติ ศิลปกรรม. “ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติดและลูกเสือวัฒนธรรม” นครศรีธรรมราช.
ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 40-48.

กำเนิดลูกเสือไทย

พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงเข้าโรงเรียนนายร้อยแซนเฮร์ส หลังจาก เบเดน โพเอลล์ เรียนจบไปแล้ว ๑๓ ปี ดังนั้นเมื่อพระองค์เสด็จนิวัติกลับประเทศไทย เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๕ และโปรดเกล้าฯ ตั้งกองลูกเสือกิจกรรมเยาวชนระดับสากล เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๔๕ เมื่อพระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติแล้ว ๑ ปี จนกระทั่ง ปีที่ พ.ศ.๒๔๕๗ อายุลูกเสือก็ถึง ๑๐๓ ปี แล้วแต่เด็กลูกเสือทั่วประเทศและครูผู้สอนยังแต่งเครื่องแบบผิดๆ และไม่รู้ว่าจะต้องสอนและต้องเรียนอะไร เรื่องนี้ต้องโทษ กระทรวงศึกษาธิการ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คือเลขาธิการคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยตำแหน่งฉะนั้นต้องรู้ทุกเรื่องเกี่ยวกับลูกเสือทุกประเภทในประเทศไทยนี้

ความหมายของคำว่า “ลูกเสือ”

“ลูกเสือ” มีคำจำกัดความว่า “สมาชิกแห่งองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการฝึกหัด อบรม บ่มนิสัยเด็กชายให้เป็นพลเมืองดี ตามจารีตประเพณี มีอุดมคติ และความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น”

เครื่องหมายวิชาพิเศษ สร.

สร. เป็นตัวย่อของคำว่า ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสำรอง มีหลักสูตรและเครื่องหมายวิชาพิเศษดังนี้

ที่	ชั้น	หลักสูตร	สีประจำเหล่า	เครื่องหมายวิชาพิเศษ
๑	ป.๑	เตรียมลูกเสือสำรองและหลักสูตรดาวดวงที่ ๑	เหลือง	-
๒	ป.๒	หลักสูตรดาวดวงที่ ๒	เหลือง	๒๒ เครื่องหมาย
๓	ป.๓	หลักสูตรดาวดวงที่ ๓	เหลือง	๒๒ เครื่องหมาย

หมายเหตุ เครื่องหมายวิชาพิเศษเป็นรูป $\triangle$ หน้าจั่วสีแดง มีรูปรหัสประจำวิชาพิเศษ เช่น วิชาธรรมชาตินี้จะเป็นรูปเต่า เป็นต้น

ชาติ ศิลปกรรม. “ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติดและลูกเสือวัฒนธรรม” นครศรีธรรมราช.
ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 40-48.

ลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ลส.

ลส.เป็นตัวย่อของคำว่า ลูกเสือสามัญ แต่บางครั้งก็ใช้แทนคำว่าลูกเสือ แต่เมื่อเอ่ยชื่อลูกเสือให้หมายถึงรวมถึงเนตรนารีด้วย ลูกเสือสามัญมีเครื่องหมายวิชาพิเศษดังนี้

ที่	ชั้น	หลักสูตร	สีประจำเหล่า	เครื่องหมายวิชาพิเศษ
๑	ป.๔	ลูกเสือตรี	เขียวขี้ม้า	-
๒	ป.๕	ลูกเสือโท	เขียวขี้ม้า	๑๖ เครื่องหมาย
๓	ป.๖	ลูกเสือเอก	เขียวขี้ม้า	๑๖ เครื่องหมาย

หมายเหตุ เครื่องหมายวิชาพิเศษเป็นรูปวงกลมพื้นสีขาว มีสัญลักษณ์วิชาเป็นสีแดง เช่น ชาวค่ายก็เป็นเต็นท์สีแดง นักอนุรักษ์ธรรมชาติก็เป็นรูปหมี่แพนด้า การพัฒนาชุมชนก็เป็นรูปหน้าเสือกกับใบไม้ การผจญภัยในป่าก็เป็นรูปกองไฟ เป็นต้น

ชาติ ศิลปกรรม. “ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติดและลูกเสือวัฒนธรรม” นครศรีธรรมราช.
ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 40-48.

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ลญ.

ลญ.เป็นคำย่อของคำว่า ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีหลักสูตรและเครื่องหมายวิชาพิเศษดังนี้

ที่	ชั้น	หลักสูตร	สีประจำเหล่า	เครื่องหมายวิชาพิเศษ
๑	ม.1	ลูกเสือโลก	แดงเลือดหมู	-
๒	ม.2	ลูกเสือขั้นพิเศษ	แดงเลือดหมู	๗๓ เครื่องหมาย
๓	ม.3	ลูกเสือหลวง	แดงเลือดหมู	๗๓ เครื่องหมาย

หมายเหตุ เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นรูปสี่เหลี่ยมสีแดงเลือดหมู สัญลักษณ์วิชาโดยมากเป็นสี่เหลี่ยม เช่น วิชาสังคมสงเคราะห์ นักโบราณคดีเป็นรูปฮีเตอร์ ผู้พิทักษ์ป่าขวานลับขอนไม้ เป็นต้น

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ลว.

ลว.เป็นคำย่อของคำว่า ลูกเสือวิสามัญ มีหลักสูตรและเครื่องหมายวิชาพิเศษดังนี้

ที่	ชั้น	หลักสูตร	สีประจำเหล่า	เครื่องหมายวิชาพิเศษ
๑	ม.๔ (ปวช.)	เรียนรวมเหมือนกัน	น้ำเงินหรือสีขาว	๑๒ เครื่องหมาย
๒	ม.๕ (ปวช.)	ทุกชั้น ทุกวิชา ไครผ่าน		
๓	ม.๖ (ปวช.)	วิชาใดก่อนติดเครื่องหมายนั้นก่อน		

ลูกเสือป่าไม้

ในสมัย ดร.คนดงคนหนึ่งควบคุมกระทรวงที่เกี่ยวกับป่าไม้ มีปัญหาการตัดไม้ทำลายป่ากันมาก บางแห่งก็ได้ดำเนินการไปแล้วจัดทำเครื่องหมายป่าไม้แผ่นใหญ่ให้เด็กติดที่แขนเสื้อ ผมอ่านข่าวเจอเลยเขียนบทความลูกเสือกับผู้มีอำนาจคัดค้านว่าไม่ได้ เพราะสาเหตุที่เด็กไม่ประดับเครื่องหมาย วิชาพิเศษของลูกเสือที่แขนเสื้อ เพราะครูผู้สอนไม่รู้ ผอ.โรงเรียนไม่รู้ไม่ได้สอนตามหลักสูตรด้วยไม่รู้ว่าการลูกเสือแต่ละชั้นเขามีหลักสูตรเฉพาะชั้นของเขา มีกำหนดเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของเขา ดร.ป่าไม้เลยคิดว่า หากปลูกฝังเรื่องป่าไม้ต้องใช้ลูกเสือโครงการลูกเสือป่าไม้ของ รมต. จึงเกิดขึ้น

ที่จริงไม่ใช่!!

เมื่ออบรมวิชาป่าไม้แล้ว ต้องเทียบเคียงกับวิชาพิเศษลูกเสือแต่ละประเภทที่สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติกำหนดให้แล้วจึงจะถูก หากให้มีวิชาใหม่ก็เสนอให้คณะลูกเสือแห่งชาติกำหนดให้ใหม่ดีไหม??

ผู้เขียนรังเกียจเรื่องป่าไม้ของรัฐบาลมาทุกยุคทุกสมัยกล่าวคือ รมต.ให้ให้นักเรียนชาวบ้านปลูกป่าแต่เวลาตัดโค่นเอาไปขายกลับให้นายทุนเข้าไปล้มปทานตัดไปขาย

ทำได้อย่างนี้ใหม่ให้เยาวชนประชาชนปลูกต้นไม้เองอีก ๒๐ ปี ๓๐ ปี ใครปลูกคนนั้นก็สิทธิ์ไปโค่นขาย โดยทำแผนที่ทำทะเบียนไว้ หากทำได้อย่างนี้ป่าไม้จะสะพรั่งพริ้วทุกตารางเมตรในประเทศไทย ที่แคบๆ บริเวณใดก็ปลูกได้เพราะปลูกไม่มากตันแล้วไปจัดหาที่อนุญาตให้ปลูกอีก ดีไหมจะ ?

หากไม่ครบ ๒๐ ปี ๓๐ ปี ตามอายุการใช้งานของไม้ก็ตัดโค่นไม่ได้ นายทุนคนใดจะเข้าไปซื้อเอาที่ดินไปทำโรงงานหรือบ้านจัดสรรก็ไม่ได้ต้องไปเอาที่อื่น เห็นไหมว่าเข้าท่า ?

ลูกเสือยาเสพติด

ช่วงหลังปฏิวัติ คสช. เล็กน้อย ยาเสพติดกำลังเฟื่องฟูเพราะชายดี นายตำรวจใหญ่ที่มีฝีมือหลายๆ ด้าน และผู้เขียนเองก็ชื่นชมกับความสามารถของท่านตั้งแต่ศึกสินามิ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๗ ท่านต้องการจัดตั้งหมู่ลูกเสือต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียนเป็นหัวหอกในการต่อต้านยาเสพติด ผู้เขียนเลยแสดงความคิดเห็นว่า อาจจะมีสักวันที่ลูกเสือหมู่นี้ถูกเพื่อนจู่โจมกระหนาบ เพราะไปขวางผลประโยชน์

ผู้เขียนยกตัวอย่างว่า วันหนึ่งผู้เขียนรับจ้างไปสอนวิชาประวัติศาสตร์เด็กชั้น ม.๒ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ๘๐๐ คนเศษในปี พ.ศ.๒๕๕๒ ก่อนเคารพธงชาติผู้เขียนเข้าไปอยู่ในห้องน้ำ และไม่ต้องบอกว่าเข้าไปทำอะไร พลันได้ยินเสียงเด็ก ม.๒ เดินผ่านมาประมาณ ๗-๘ คน คนหนึ่งพูดขึ้นว่า

“มึงขายยาบ้าได้ ๓๐๐ ให้กูสัก ๑๐๐” ผู้เขียนเงยบกริบ ไม่กล้าทำเสียงดังพอเข้าห้องสอนก็คอยสังเกตว่าน่าจะเป็นใครในจำนวน ๔๑ คนนั้นทุกคนดูสภาพเรียบร้อยไปหมด

มันขายใคร ครู นักเรียนรุ่นพี่ หรือนักเรียนรุ่นน้องหรืออนุบาล และได้ยามาจากไหน ครู ภารโรง หรือพ่อแม่ของตน

โดยยกตัวอย่างที่ ๒ ว่า ผู้เขียนไปรับจ้างสอนประวัติศาสตร์ชั้น ม.๑-๒-๓ โรงเรียนขนาดเล็ก ๑,๒๐๐ คน ในปี พ.ศ.๒๕๕๔ ตอนเช้าเด็กชาย ม.๑ คนหนึ่งเดินไปมาทุกห้องก่อนครูเข้าสอนกำแบงก์ ๑๐๐ มาเต็มมือขายยาบ้าล้วงหน้าเก็บเงินก่อนพุงนี้ยามาใส่แพ็คมาเรียบร้อยครึ่งเม็ดก็ขาย เมื่อเรื่องถึงฝ่ายปกครองปรากฏว่าแกเพิ่งเข้าใหม่สัก ๒ สัปดาห์มาจากชั้น ป.๖ โรงเรียนบ้านป่าและไม่รู้โรงเรียนที่นี้เขาจะไล่ออกภายใน ๒ ชั่วโมงเมื่อเรื่องปรากฏแก่สภากว่า อยู่ ป.๕-ป.๖ โรงเรียนเดิมแกขายประจำเป็นการช่วยเหลือพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ก็ขาย

“งานเบา - เงินดี” หาที่ไหนได้ ผู้เขียนได้สอนประวัติศาสตร์เมืองนครไทม์มอนี่ได้เพียง ๒ ครั้ง แกก็ต้องออกไปแล้ว พร้อมพ่อแม่ที่มานั่งหน้าห้องนั่งอยู่ในห้องผู้อำนวยการ

ดังนั้นหากจัดให้มีหมู่ลูกเสือต้านยาเสพติดในโรงเรียนไม่พอก็ต้องแสดงตัวว่า ข้าคือห่วงโซ่ยาเสพติดออกมาจู่โจมกระหนาบติดห้องลูกเสือแน่นอน

คำนิยาม ๑๒ ประการ

กิจการลูกเสือเป็นโครงการพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ มาตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๕๔ ณ วันที่ พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นเวลา ๑๐๓ ปี คณะรัฐบาลทุกสมัยไม่เคยมองเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของลูกเสือ เลยสะเปะ สะปะ กันไป ตามอารมณ์และสถานการณ์ทางการเมืองไม่ได้จริงจังอะไรกับเครื่องมือศึกษาทางการศึกษา

หากให้เด็กเป็นคนดีกำหนดให้แกเรียนลูกเสือเต็มหลักสูตรเต็มเวลาเด็กจะดีไปเอง ยิ่งเด็กนักเรียนนักเลง อุเทนถวายกับช่างกลปทุมวัน เป็นช่วงเรียนลูกเสือวิสามัญ แต่เด็กกลับไม่ได้เรียน เพราะครูไม่รู้ ไม่เข้าใจ จึงออกมาว่าคนกลางวันแสกๆ แต่ผู้รับผิดชอบ ก็ยังสบายดี !! แถมครูออกมายิ้มแฉ่งแจ่มใสทาง TV อีกต่างหาก

กฎลูกเสือ ๑๐ ข้อจะเข้มข้นเข้มแข็งกว่าคำนิยาม ๑๒ ประการ ของรัฐบาลที่คิดขึ้นมาเฉพาะหน้าอย่างกะทันหัน เขาตั้งโรงเรียนแบบอื่นมากมาย ทำไมเราไม่มีโรงเรียนลูกเสือสอนให้เข้มข้นแบบโรงเรียนทหารชั้นประถม หรือโรงเรียนทหารมัธยมในอดีตทำได้ไหมจะ

ทำได้ไหม พร้อมมีห้องลูกเสือในโรงเรียน ??

ลูกเสือวัฒนธรรม

ข้อมูลล่าสุดที่ปรากฏตัวตนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑๕ ความว่า น.ส.นันทิยา สว่างวุฒิธรรม ว่าที่อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรมจะอบรมผู้นำลูกเสือวัฒนธรรมทั้ง ๔ ภาค เอาอีกแล้ว !!

ข่าวกำลังเดินมาถึง ประชาสัมพันธ์การจัดประเพณีสำคัญของไทย คือ ประเพณีลอยกระทง

ความเชื่อดั้งเดิมและลู่ความทรงจำของคนไทยทุกรัฐนตลอดมา เราเชื่อว่า นางนพมาศ ท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ในสมัยพระร่วงเจ้า พ่อขุนรามคำแหงหรือพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เป็นผู้ริเริ่มประดิษฐ์กระทงเป็นดอกกุ่ม

ชาติ ศิลปกรรม. “ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติดและลูกเสือวัฒนธรรม” นครศรีธรรมราช.
ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 40-48.

ถวายพระร่วงเจ้าจึงถือเป็นต้นแบบของการลอยกระทงตลอดมายาวนาน ทุกองค์กัทั่วประเทศเวลาจัดงานลอยกระทงก็มีการใช้นางนพมาศทั้งเด็กและสาว

กรุณาทำให้ได้ก่อนอ่านประโยคต่อไป

ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๑ ในขณะที่เขากำลังลอยกระทงกันทั่วประเทศ อาจารย์สุจิตต์ วงษ์เทศ ก็พูดออก TV ว่าไม่มีนางนพมาศ ไม่มีการลอยกระทงแบบนางนพมาศในสมัยสุโขทัย น.ส.นันทิยา จะว่าอย่างไร

ต่อมาก็ออกหนังสือว่า ไม่มีนางนพมาศ เป็นพ็อคเก็ตบุ๊กบอกว่านางนพมาศเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาใหม่ คนก็เลยเชื่อกันทั่วประเทศ ดังนั้นในการลอยกระทงก็ไม่มีนางนพมาศปรากฏตัวแล้ว เพราะล้งเลไปตามนักวิชาการ เป็นการทำลายขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ อย่างจงใจหรือเปล่า ว่าที่อธิบดีจะว่าอย่างไร กับความรู้ลึกของคนทั่วประเทศ

โดยเฉพาะครูอาจารย์ที่ไม่ใช่นักประวัติศาสตร์เหมือนผู้เขียนก็คล้ายตามและสอนนักเรียนว่า ไม่มีนางนพมาศ ดังนั้นการลอยกระทงไม่ได้ทำตามนางนพมาศหาเรื่องหาสาเหตุมาอ้างข้างๆดูๆไปจนลอยกระทงเสร็จกลับบ้าน เรื่องนี้เห็นจะต้องร้องเพลง “กระทงหลงทาง” เสียแล้ว หากโชยา มิตรชัย ไม่มากระทวงวัฒนธรรมเห็นจะต้องร้องเอง หากโอกาสต่อไปมีนักวิชาการกระหายเลือดคนหนึ่งออกมาประกาศว่า ไม่มีนางสงกรานต์ ไม่มีประเพณีนี้ในสมัยสุโขทัย ฉะนั้นไม่ต้องมีประเพณีวันสงกรานต์ ไม่มีการรดน้ำ – สาดน้ำตามประเพณี กระทวงวัฒนธรรมผลิตยาแก้ไว้แล้วยัง ด้วยวัฒนธรรมและสังคมในปัจจุบัน บ้าคลั่ง ดร.กันนักร ดังนั้น ดร.จึงออกมาเดินมือบนบรื้อยบนพัน และยิ่งกว่านั้น ดร.คนดังคนหนึ่งยังออกมาตำ นายกรัฐมนตรีออก TV เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ว่า “อีชนัติน” มหาวิทยาลัยไหน เขาเปิดสอนคำนี้ ผู้เขียนอยากจะไปเรียนด้วย เพราะผู้เขียนตำใครไม่เป็นมาตั้งแต่เกิด !!

เมื่อมาถึงบรรทัดนี้ ผู้อ่านที่ไวปัญญา ก็จะตอบได้แล้วว่า “ลูกเสือวัฒนธรรม” เห็นจะเหมือนกับลูกเสือป่าไม้และลูกเสือยาเสพติดแน่นอน

ทำไมต้องลูกเสือ

ส่วนมากแล้วทุกฝ่ายเห็นว่าลูกเสือมีประโยชน์ต่อการปลูกฝังเยาวชนในทางที่ดี

แต่ไม่เคยรู้จริงว่าลูกเสือคืออะไร จึงมักจะยืม Model ลูกเสือมาใช้ แต่ทุกคนยังไม่ถึงจุดตัดที่เข้าใจว่า หากเรียนลูกเสือจริงๆ วิชาสามัญอื่นๆ ไม่ต้องเรียนก็ได้ เพราะมันมีอยู่ในหลักสูตรลูกเสือแต่ละประเภทอย่างท่วมท้น แต่ครูผู้สอนไม่รู้ ไม่เข้าใจเอง

เพราะผู้มีอำนาจเหนือครูไม่ได้สั่ง!!

ผิดกับผู้เขียนใครสั่งไม่สั่งไม่สนใจเมื่อเห็นว่าจะไร วิธีการใดเป็นประโยชน์ต่อเด็ก จะทำทันทีสอนทันที คงจะเป็นผลจากที่ผู้เขียนสอนลูกเสือมาทุกชั้นทุกประเภทมาตลอดระยะเวลา ๓๔ ปีก็ได้ แม้แต่สมัยหนึ่ง กระทวงศึกษาธิการเองไม่ให้เด็กแต่งตัวลูกเสือ ให้สอนเหมือนวิชาทั่วไปในห้องเรียนนั่งเรียนในห้อง แต่ผู้เขียน กลับให้เด็กแต่งลูกเสือทุกคน รวมทั้งผู้เขียนสอนกิจกรรมลูกเสือกลางแจ้ง เต็มวันเต็มเวลาเต็มหลักสูตรไม่แคร์ กระทวงศึกษาธิการ เพราะผู้เขียนรู้ว่า ลูกเสือคืออะไร จนปี พ.ศ.๒๕๓๓ กระทวงฯจึงนึกได้กลับสั่งให้สอนกิจกรรม ลูกเสือที่แต่งเครื่องแบบเหมือนเดิม โดยอ้างว่า หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ.๒๕๓๓

เห็นไหมว่า หากครูทำตามกระทวงศึกษาธิการ เด็ก ครู วิชาที่สอน ความเป็นคน เจิงแน่น !!

ชาติ ศิลปกรรม. “ลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติดและลูกเสือวัฒนธรรม” นครศรีธรรมราช.
ปีที่ 44 ฉบับที่ 12 (ธันวาคม) : หน้า 40-48.

วัฒนธรรมคือ อะไร

วัฒนธรรมคือ วิถีชีวิตที่ประพฤติปฏิบัติมาอย่างยาวนาน จนมีปรัชญาความเชื่อ รูปแบบ วิธีการ พิธีกรรม การสืบทอด เช่น ประเพณีการเกิดโดยทั่วไปจะเชื่อเหมือนกันว่า “๓ วันลูกผี ๔ วันลูกคน” หรือพิธีเบิกปากทารกด้วยน้ำมะพร้าว น้ำศักดิ์สิทธิ์แห่งเทพเจ้า แม้เวลาตายก็ล้างหน้าศพด้วยน้ำมะพร้าว เช่นกัน แต่หากเป็นเจ้าฟ้าเจ้านายชั้นสูง นอกจากล้างหน้าล้างอาคมด้วยน้ำมะพร้าวแล้วยังสวมหน้ากากทองคำให้ด้วย เหล่านี้เป็นต้น

วัฒนธรรมตัวจริงจะกล่าวถึง ๒๑ ประการ เช่น การทำมาหากิน วรรณกรรม ศิลปหัตถกรรม การรักษาโรคด้วยยาสมุนไพร การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น ซึ่งสภาวัฒนธรรมอำเภอจะต้องทำทั้ง ๒๑ ประการ เพราะมีเรื่องงานอยู่แล้ว แต่กระทรวงไม่โยนเงินลงไปให้สักที หรือกลัวเงินหายหรือคิดว่าระดับอำเภอไม่รู้จักใช้เงิน เหมือนเด็กอนุบาลได้แบงค์ ๑๐๐ ก็ซื้อแต่ขนมอย่างเดียว

ดังนั้นหากจะสอนเยาวชนในวัยเรียนทั้งประถมต้นประถมปลาย มัธยมต้นมัธยมปลายควรสอนวัฒนธรรมเหล่านี้ในวิถีชีวิตชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ไม่จำเป็นต้องอาศัยโมเดลลูกเสือที่ว่าเก่ง ณ ปัจจุบันทุกโรงเรียนยังขาดวัฒนธรรมชุมชน ที่สอนในโรงเรียน เพราะรอคำสั่งกระทรวง และขาดงบประมาณ สนับสนุนทำอะไรต้องควักกระเป๋าตนเอง แต่กรุงเทพฯกลับมีเงินมากมายจนเบิกใช้ไม่หมดในแต่ละปีงบประมาณ ลองแบ่งให้วัฒนธรรมรากเหง้าใช้บ้างสิ จะดูดีกว่าเดิมแน่นอน

สภาวัฒนธรรมอำเภอเขาทำงานด้วยใจ มีความคิดมีทีมงานที่มีความสามารถ มีเรื่องงานที่จะหยิบมาทำแผนงานโครงการมากมายแต่ไม่มีเงิน กระทรวงวัฒนธรรมทำงานแต่ระดับอินเตอร์ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่นก็มักจะไปหยิบยืม ผลงานของท้องถิ่นมาโปรโมท มาหยิบยืมผลงานและหยิบยืมผลประโยชน์เลือกเฉพาะเด่นๆ ดังๆ แต่ไม่ดูแลทั่วไป

ผู้เขียนเป็นประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอฉวางในปี พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๕ ทำงาน ๒ ชัน ดังมาก แต่กลับใช้เงินส่วนตัว ไปขอเงินใครไม่ได้ คือ ทำสุสานหอย ๓๗,๐๐๐,๐๐๐ ปีที่หมู่ ๕ ตำบลจันตังตั้งไปทั้ง ๓๓ จังหวัดมีคนหน่วยงานมาเยี่ยมตามสมุดเยี่ยมถึง ๓๓ จังหวัด และอบรมมัคคุเทศก์นักเรียน ๑ รุ่น ๖๑ คน

เมื่อผู้เขียนเป็นรองประธานสภาจังหวัดมีเงินจากส่วนกลางไปให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑ ล้านบาท จังหวัดนครศรีธรรมราชมี ๒๓ อำเภอเอา ๒๓ หาร จะได้ประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาทเศษ ทำอะไรใครได้แค่ทำลูกน้องไปกินหมูกระทะซักมื้อ มันก็หมดแล้ว กระทรวงวัฒนธรรมเคยคิดบ้างไหม ว่าคุณใช้เงินไม่เป็นมิน่า ปี ๒๕๔๖ จึงได้แค่ ๗ พัน ๘ พัน ล้านเท่านั้นเอง ทำไม่ไม่จ่ายเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อ ๑ สภาวัฒนธรรมอำเภอ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อสภาวัฒนธรรม จังหวัดเงินลงไปถึงระดับรากหญ้า ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น เรื่องงานวัฒนธรรมก็กระเด็นขึ้นมาทันที หากมี ๖,๐๐๐ อำเภอก็ใช้เงินเพียง ๖,๐๐๐ ล้าน บาทเอง แต่ได้งานมหาศาลกระทรวงวัฒนธรรมจะหน้าบานกว่าเดิมที่มีผลงานทั่วประเทศอย่างรวดเร็วในสมัยของตน และอย่าลืมจ่ายเงินเดือน ประธาน และคณะกรรมการด้วย เพราะทุกคนต้องกินอาหารให้ท้องอิ่มก่อนทำงานวัฒนธรรม

ขอโทษที่ปีนี้กระทรวงวัฒนธรรมได้งบ ๔,๐๐๐ ล้านใช้ใหม่ เพราะไม่มีผลงานนั่นเอง ลองทุ่มไปให้อำเภอละ ๑ ล้านบาท กระทรวงวัฒนธรรมจะได้รับการยอมรับมากขึ้นจากประชาชน เพราะเขามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในวิถีชีวิตชุมชนของเขา เขารักและหวงแหนวัฒนธรรมของเขา แต่เขาทำอะไรไม่ได้ด้วยไม่มีเงิน ดังเกิดขึ้นกับผู้เขียนมาแล้ว

เคยมีข้าราชการระดับสูงของกระทรวงวัฒนธรรมบอกผู้เขียนว่า ยุให้ประชาชนทำงานวัฒนธรรมแล้วจะขอเหรียญตราให้
ขอโทษที่เหรียญตราสำหรับประชาชนเหมือนกันกับพลอยสุ์ขาว ลูก เสวตเม็ดเดียวไม่ได้ว่าแล้วก็ค่อยเขียนในแปลงต่อไป

อนุพุทธมณฑล

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ศาสนาพุทธเป็นวัฒนธรรมอันดับหนึ่งที่กรมการศาสนา สำนักพระพุทธฯ
และกระทรวงวัฒนธรรมต้องดูแลอย่างยิ่ง แต่ที่ผ่านมายังไม่โดนใจผู้เขียน เพราะคิดนอกกรอบ แบบ ดร.ทักษิณ
ไม่เป็น สมัย ดร.ทักษิณ คิดนอกกรอบโดนใจผมและคนส่วนมากในด้านศาสนาดังนี้

๑. จะเก็บภาษีจากวัดที่มีสมบัติและเงินมหาศาลผมเห็นด้วยเพื่อจะให้เงินบแกวัดเล็กๆที่ยากจน

๒. ให้ทุกจังหวัดหาที่ ๑๒ ไร่ สร้างอนุพุทธมณฑลเป็นสาขาของพุทธมณฑลนครปฐม จะให้เงิน ๖๐ ล้าน
สร้างศาสนสถานต่อ ๑๒ ไร่ เป็นศูนย์รวมของทุกวัดในแต่ละจังหวัด

ทำไม่สำนักพระพุทธฯ และกระทรวงวัฒนธรรมจึงไม่ทำอนุพุทธมณฑลต่อจากความคิด ดร.ทักษิณ เพราะ...

๑. เงินจึงจำนวนมหาศาลจะไปสู่รากหญ้าทุกจังหวัดอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจก็จะฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

๒. กิจกรรมศาสนาพุทธจะเกิดขึ้นบ่อยๆ โดยมีเยาวชน ชุมชนและพระภิกษุผู้เชี่ยวชาญธรรมะ จะได้แสดง
บทบาทต่อสังคมมากขึ้น ทำให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงทั้งจังหวัด

๓. บริเวณอนุพุทธมณฑลจะกลายเป็นชุมชนใหญ่ของจังหวัดที่มีการคมนาคม การสื่อสาร และสาธารณูปโภค
อื่นๆ ครบครัน

๔. เจ้าอาวาสอนุพุทธมณฑลต้องเป็นเจ้าของชั้นรายชื่ฐานเจ้าคณะอำเภอทุกอำเภอเป็นเจ้าคุณสามัญ และ
เจ้าอาวาสทุกวัดเป็นพระครูสัญญาบัตรตรี โท เอกพิเศษแล้วแต่ผลงาน เห็นไหมว่าวัฒนธรรมทางศาสนาพุทธ แข็งโป๊ก
ขึ้นมาทันที ง่าย ๆ แต่ต้องใช้เงินเล็กน้อย เรื่องนี้สำนักพระพุทธฯ ต้องรีบดำเนินการไม่ใช่ทำแต่พุทธมณฑลส่วนกลาง
ที่ประชาชนต่างจังหวัดมาร่วมไม่ได้ มาภาคภูมิใจไม่ได้ ทั้งที่เขาเป็นชาวพุทธ เข้าใจไหม?

ทำไมไม่คิดเอาพุทธมณฑลไปให้ประชาชนทุกจังหวัดดัง ดร.ทักษิณคิด

คราวนี้คุณนันทยา จะทำลูกเสือวัฒนธรรมอยู่ต่อไปด้วยวิธีการใด เพราะวัฒนธรรมตัวจริงคือ วิถีชีวิตของชุมชน
โดยมีศาสนาพุทธเป็นจิตวิญญาณ

จะเอาจิตวิญญาณก่อนหรือ รูปร่างก่อน

อย่างไรก็ตาม ทุกคนมักจะเห็นว่า สิ่งที่คุณเองคิดเป็นสิ่งดีแล้วทำแต่หากถามบุคคลหลายๆ ฝ่าย หลายหัว
ดีกว่าหัวเดียว ก็จะเป็นประจักษ์พยานได้ดีกว่าสิ่งที่เราคิดว่าดีแล้วทำ อาจจะไม่ใช่ว่าคนอื่นต้องการ สิ่งที่คุณอื่น
ต้องการ ต้องเอาส่วนรวมเป็นหลัก เอาผลประโยชน์ที่คนส่วนใหญ่จะพึงได้ไม่ใช่สิ่งที่เราควรจะได้ ความมองจากมุมผู้รับ
ผลประโยชน์ตัวจริงไม่ใช่กระทรวง ดังนั้นลูกเสือป่าไม้ ลูกเสือยาเสพติด และลูกเสือวัฒนธรรมก็ไม่ได้เพียงแต่เอา
Model ความดี ความเป็นมิตรสัมพันธ์ของการลูกเสือมาใช้เท่านั้น ในความเป็นจริงแล้ว ผู้บริหารระดับสูงทั้งหลาย
หาได้เข้าใจเจตนารมณ์ของลูกเสือแต่ละประเภทอย่างแท้จริงไม่.